

XII Konferencja Ekonomiczno-Leśna
Współczesne wyzwania komunikacji społecznej w leśnictwie
Kołobrzeg 26-28 listopada 2025 roku

**Użytkowanie lasu - Wyzwania komunikacyjne i szansa na wzrost
akceptacji społecznej dla gospodarki leśnej**

Jarosław Oktaba¹, Paweł Staniszewski¹, Maciej Bilek²

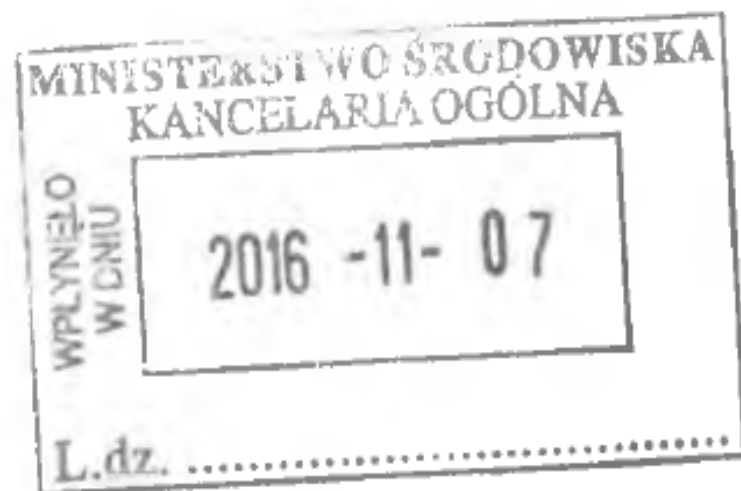
¹ SGGW w Warszawie; Instytut Nauk Leśnych; Katedra Użytkowania Lasu, ² Uniwersytet Rzeszowski; Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska; Katedra Agroekologii i Użytkowania Lasu

Pozorny konflikt „użytkować czy chronić” trwa od stuleci i nie jest jedynie „osiągnięciem” współczesnej demokracji. Jan Kochanowski swoim 13-to zgłoszkowcu „Satyr albo dziki mąż” w 1564 roku pisał:

„ Gdzie poyrzę/ wżędy roąbią albo buk do huty/
Albo fofnią na fmołę/ albo dąb na fzkuty:
I mużę ia podobno/ prze ludzi lakome/
Opufciwży iałkinie/ y gory fwiadome/
Szukać fobie na ftároć infzego miefzkania/
Gdzieby w ludziach niebyło takiego ftaranja
O ty biedne pieniądze: wżak i drew pochwili
nie naydą/ żeby fobie izbę upalili.
Prozna to/ niech mi wierę iako kto chce łaię/
Niemałz dziś w Polfzcie iednego kupcy/ a rataie.
To nawiętfze miłterftwo kto do brzegu z woły/
A do Gdańka wie drogą z żydem/ a z popioły.
Na Podolu go nie patrz/bo miedzy Tatar
Szabla więcey popłaca/ niż lefne towary.”

„właściciele lasów są w mylnym mniemaniu, że lasy są niewyczerpalnym źródłem, z którego bez umiaru czerpać można i żadnego starania nie potrzebują”

Ks. Krzysztof Kluk: „O drzewach, ziołach dzikich, lasach etc.”, 1778

RPW/68544/2016 P

Data:2016-11-07

Durlasy 4 listopad 2016 r.

Do
Pana prof. Jana Szyszko
Ministra Ochrony Środowiska

Petycja

My Kurpie prosimy o przywrócenie nam Prawa Bartnego Naszych Ojców. Prosimy Pana Ministra o takie Prawo Bartne, które będzie zgodne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej i zwróci nam Prawa Nabyte Naszych Ojców. Bezprawnie, bo przemocą, odebrane Im. Decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bartnictwo zostało wpisane na Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego Polski. To sprawiedliwe, ale niewystarczające.

Piotr D.TM @unveilNEWS · 9 g.

Prawda ekranu na trzech screenach.

W roli głównej pani Anna Poskrobko.

1. Pani Anna chwali serwis Lasów Państwowych jako przypadkowa turystka.

2. Pani Anna udziela wywiadu jako pracownik Lasów Państwowych.

3. Pani Anna zachwala Orlen jako przypadkowa klientka stacji.

JOE MONSTER

ZAKAZ WSTĘPU

ŚCINKA I ZRYWKA
DRZEW
OBOWIAZUJE

OD [illegible] DO [illegible]

NADLEŚNICTWO CHOJNÓW
UL. KŁONOCHA 13, 05-032 BANOCHA

 Nadleśnictwo Radziwiłłów

**OCHRONA CZYNNA
W REZERWACIE
PUSZCZA MARIANSKA**

**USUWANIE
GATUNKÓW OBCYCH**

DĄB CZERWONY

W celu zapewnienia i podniesienia jakości drzewostanów, w tym celu należy w sposób selektywny usuwać gatunki obce, które nie są rodzime dla rezerwacji. W tym celu należy usuwać gatunki obce, które nie są rodzime dla rezerwacji. W tym celu należy usuwać gatunki obce, które nie są rodzime dla rezerwacji.

 OCHRONA PRZYRODY
PUSZCZA MARIANSKA

Nadleśnictwo Radziwiłłów

CZAS ROZKŁADU NIEKTÓRYCH ODPADÓW

Nadleśnictwo Radziwiłłów, 96-330 Puszcza Mariańska, ul Senatorówka 2/2, Tel/Fax (46) 831 01 10, e-mail: radziwillow@lodz.lasy.gov.pl

Nadleśnictwo Radziwiłłów

tel. /046/ 831-01-10

Karta „Przyjaciela Lasu”

ul. Senatorówka 2/2, 96 - 330 Puszcza Mariańska

e-mail: radziwillow@lodz.lasy.gov.pl

Odwiedzając las, pamiętaj:

- ☞ więcej zobaczysz i usłyszysz, zachowując się cicho;
- ☞ jest to dom zwierząt i roślin, a my, zwabieni pięknem, przychylnością i bezbronnością lasu, korzystamy z jego gościnności;
- ☞ rośliny też czują i cierpią, nie łam gałęzi ani drzewek, nie zrywaj roślin, one najchętniej czują się w swoim środowisku;
- ☞ mieszkańcy lasu pozostają w lesie - nie zabieraj zwierząt do domu;
- ☞ las to nie śmietnisko, swoje śmieci zabierz ze sobą;
- ☞ po lesie poruszamy się pieszo lub jeździmy rowerem;
- ☞ ogień palimy tylko w wyznaczonych miejscach i 100 m od ściany lasu;
- ☞ nie palimy papierosów - przecież przybyliśmy w leśne ostępy, aby skorzystać ze świeżego, czystego powietrza;
- ☞ grzyby, których nie zbierasz, jedzą zwierzęta; nie niszczy ich;
- ☞ pieski prowadzimy na smyczy;
- ☞ dbaj o miejsca, w których przebywasz, abyś chętnie do nich wracał;
- ☞ niszcząc przyrodę - niszczysz środowisko, w którym żyjesz.

Każdego, kto przestrzega powyższych zasad, Nadleśnictwo czyni honorowym „Przyjacielem lasu”, dziękując za szacunek okazywany przyrodzie.

Rosliny, zwierzęta i pracownicy Nadleśnictwa

FORESTRY COMMISSION
TAKE CARE
DO NOT START
FIRE

Image ID: CS1CTD
www.alamy.com

alamy

 Forestry Commission
England
South East England Forest District

Tel: 01420 23666

Forestry Commission woods and forests are open to all, in keeping with our open access policy. However, you should take note that forest operations are currently taking place in this forest.

Where necessary, diversions or closures have been put in place to ensure your safety. Please -

- do not approach machinery, and do not climb on timber stacks.
- follow the diversions and obey all safety signs.

 <p>Warning Forest Operations Please obey all signs & directions</p>	 <p>No unauthorised persons allowed beyond this point</p>	 <p>Do not climb on timber stacks</p>
Take care. Look out for diversions	Do not proceed past these signs	Heed these instructions

We apologise for any inconvenience

 Forestry Commission
England

Image ID: C67PDG
www.alamy.com

alamy

 Forestry Commission
England

Horse riding and carriage driving in the forest is by permit only*

To purchase a permit please contact TROT (Tollrides Off-Road Trust) on **01622 735599** or visit the website www.tollrides.org.uk

If you ride without a permit you will be deemed to be trespassing. Your insurance is invalid if you ride without the landowners consent.

* Unless riding only on public bridleway or byway

Working in partnership with:

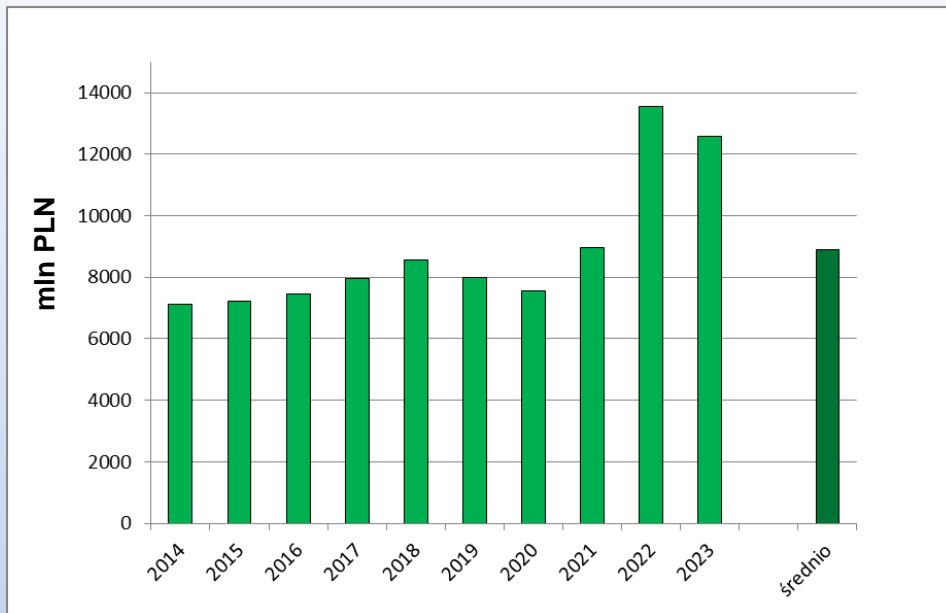
 TROT
TollRides (Off-Road) Trust

Contact
South England Forest District
Tel: 02380 283141

forestry.gov.uk/england

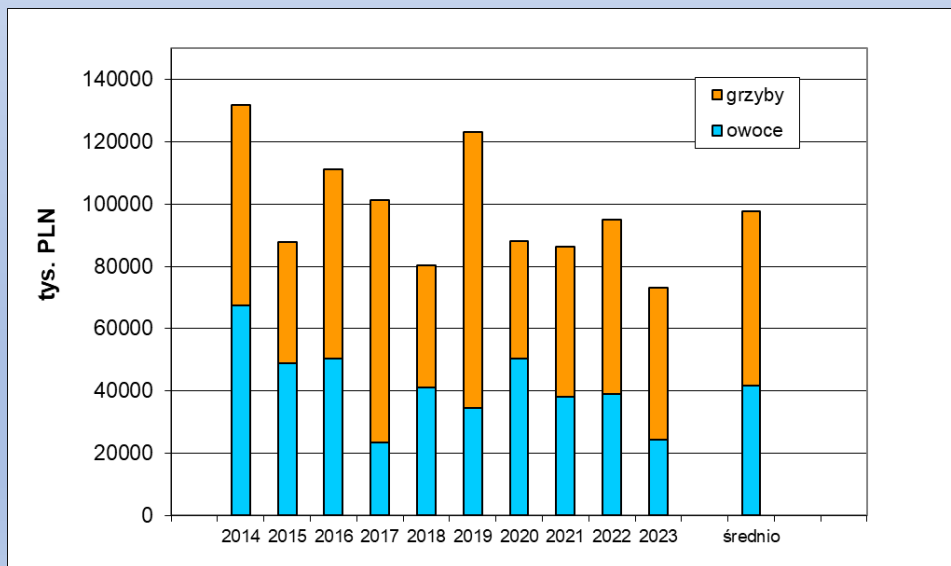
Image ID: 25X9GW0
www.alamy.com

alamy

Średnia wartość sprzedaży drewna
w PGL LP w latach 2014 - 2023:

8 890 270 000 PLN

Średnia wartość owoców i grzybów
leśnych skupionych w latach
2014 - 2023:

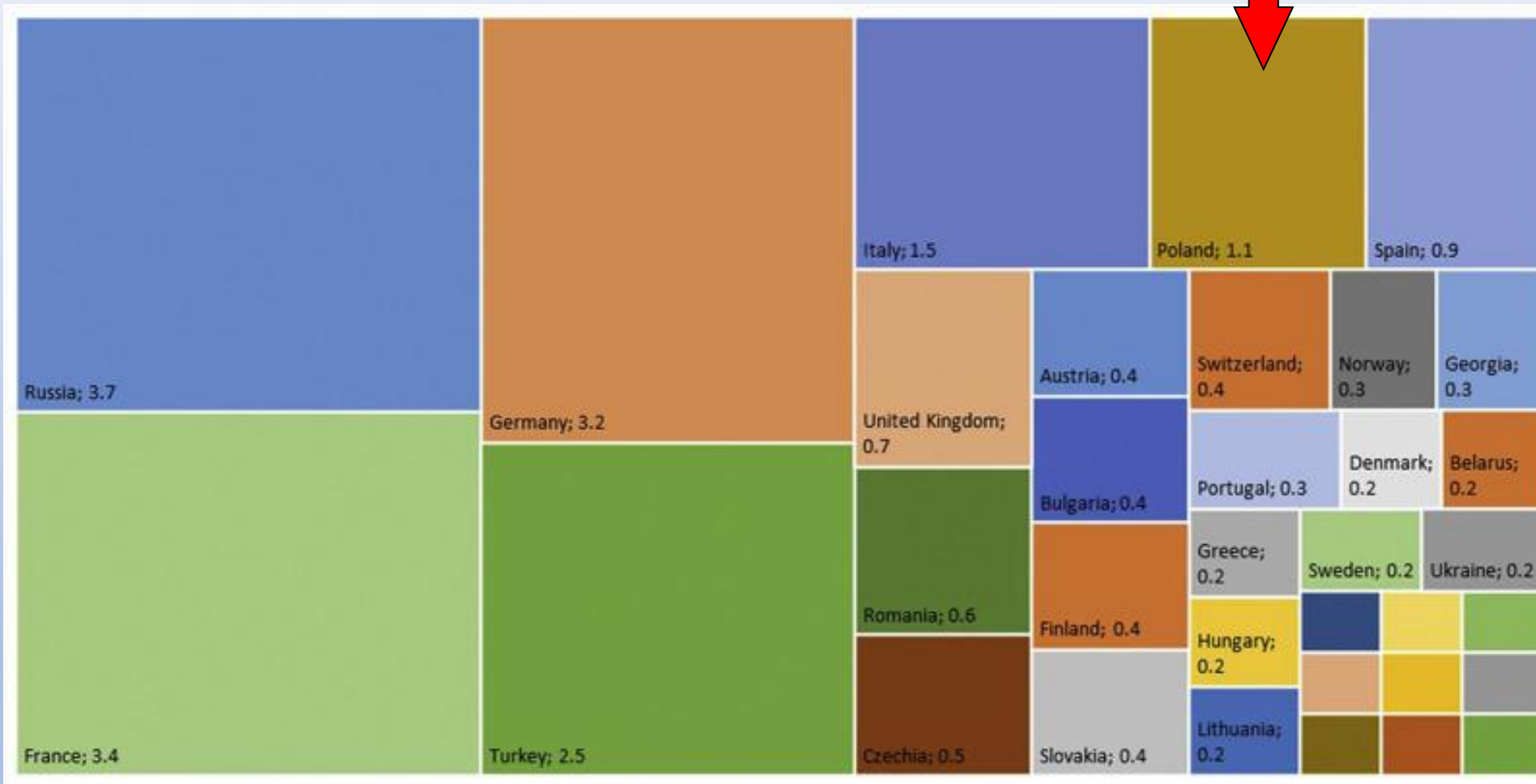
97 802 700 PLN

1,1%

Źródło: Leśnictwo 2024. Główny Urząd Statystyczny

Szacowana wartość pozyskiwanych nieдрzewnych produktów leśnych w różnych krajach (in billion €)

Oficjalnie GUS ok. 100 mln PLN

Lovrić, M., Da Re, R., Vidale, E., Prokofieva, I., Wong, J., Pettenella, D., ... Mavsar, R. (2020). Non-wood forest products in Europe – A quantitative overview. *Forest Policy and Economics*, 116, 102175. <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2020.102175>

Fot.: P. Staniszewski

A. Czy w procesie sporządzania planu urządzenia lasu (lub jego odpowiednika) umożliwiono właścicielom lasów, wspólnotom samorządowym, społecznościom lokalnym i organizacjom pozarządowym, przedstawienie uwag i propozycji związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej? Tak/Nie (organizacja certyfikowana przedstawia na to dowody).

4.6.9. Prowadzona przez organizacja certyfikowaną gospodarka leśna powinna zapewniać edukację oraz komunikację i konsultacje z ludnością lokalną i innymi interesariuszami na

4.6.9. Prowadzona przez organizacja certyfikowaną gospodarka leśna powinna zapewniać edukację oraz komunikację i konsultacje z ludnością lokalną i innymi interesariuszami na temat zrównoważonej gospodarki leśnej.

Należy też zapewniać mechanizmy służące reagowaniu na skargi i rozwiązywaniu sporów związanych z gospodarką leśną między zarządcami lasów a ludnością lokalną.

Szczególną uwagę należy zwrócić na nowe możliwości szkolenia i zatrudniania miejscowej ludności

A. Czy w organizacja certyfikowanej organizowane są szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy? Tak/Nie (organizacja certyfikowana przedstawia na to dowody).

B. Czy organizacja certyfikowana ma wdrożone procedury związane z bezpieczeństwem pracy osób zatrudnionych na stałe lub okresowo do pracy w lesie? Tak/Nie (organizacja certyfikowana przedstawia takie procedury).

4.6.12. Warunki pracy powinny być bezpieczne, a wszystkie osoby wykonujące prace leśne zostały przeszkolone w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Uwaga: Wytoczne na temat określania norm krajowych w zakresie BHP można znaleźć w dokumencie Kodeks dobrej praktyki MOP oraz „Instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu podstawowych prac z zakresu gospodarki leśnej”.

A. Czy osoby wykonujące prace leśne posiadają przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy? Tak/Nie (organizacja certyfikowana przedstawia informacje na ten temat).

3.1. Konsensus

Ogólne porozumienie charakteryzujące się brakiem trwałego sprzeciwu znaczącej części zainteresowanych w odniesieniu do istotnych zagadnień, osiągnięte w procesie rozpatrywania poglądów wszystkich zainteresowanych stron i zbliżenia sprzecznych stanowisk.

Uwaga: Konsensus nie musi oznaczać jednomyślności (Przewodnik ISO/IEC nr 2)

3.2. Interesariusz

Osoba, grupa lub organizacja zainteresowana obszarem podlegającym standardyzacji.

Uwaga: Dziewięć głównych grup określonych w programie działań Agenda 21 podczas Konferencji ONZ na temat Środowiska i Rozwoju (UNCED) w Rio de Janeiro w 1992 r. to przykład interesariuszy związanych z/podlegających wpływowi zrównoważonej gospodarki leśnej: (i) biznes i przemysł, (ii) dzieci i młodzież, (iii) właściciele lasów, (iv) ludność miejscowa, (v) władze lokalne, (vi) organizacje pozarządowe, (vii) społeczność naukowa i technologiczna, (viii) kobiety oraz (iv) pracownicy i związki zawodowe.

3.3. Interesariusz znajdujący się w niekorzystnej sytuacji

Interesariusz, który może znaleźć się w niekorzystnej sytuacji, finansowej lub innej, ze względu na udział w pracach związanych z ustanawianiem normy.

3.4. Główny interesariusz

Interesariusz, którego udział jest niezbędny do realizacji działań normalizacyjnych.

Organizacja grupowa powinna określić:

- a) interesariuszy podlegających wpływowi normy¹, którzy są istotni dla systemu zarządzania
oraz
- b) istotne oczekiwania tych interesariuszy.

¹ interesariuszami w tym kontekście są podmioty i organizacje spoza grupy i jej uczestników

4.1.3. Elementy planu zarządzania grupą powinny być znane wszystkim członkom grupy i stanowić część ustaleń umownych dotyczących członkostwa w grupie, a także być udokumentowane i **publicznie dostępne**.

5.2 Certyfikowana organizacja powinna zobowiązać się do ciągłego doskonalenia systemu zrównoważonej gospodarki leśnej. **Zobowiązanie to powinno być publicznie dostępne**.

4.2.5. Organizacja grupowa powinna ustanowić mechanizm rozpatrywania skarg i odwołań związanych z wdrażaniem wymagań normy grupowej certyfikacji leśnej (PEFC PL 1004) oraz normy zrównoważonej gospodarki leśnej (PEFC PL 1003), który musi obejmować:

- a) potwierdzenie składającemu przyjęcie skargi;
- b) zebranie i weryfikację wszystkich niezbędnych informacji, zatwierdzenie i bezstronną ocenę skargi/odwołania oraz podjęcie decyzji;
- c) informowanie skarżącego o trwającym procesie rozpatrywania skargi/odwołania;
- d) formalne poinformowanie skarżącego/odwołującego się i zainteresowanych stron o decyzji w sprawie skargi/odwołań oraz o procesie rozpatrywania skargi/odwołań;
- e) odpowiednie środki naprawcze i zapobiegawcze;
- f) **udostępnienie punktu kontaktowego do składania skarg i odwołań.**

PEFC

Podsumowania raportów certyfikacyjnych **powinny być publicznie dostępne.**
Minimalna zawartość raportów z audytu łańcucha dostaw powinna być zgodna z Załącznikiem 4 do PEFC ST 2003.

2 tygodnie 1 drzewo 30-40 litrów (do 150)
Cena w markecie ok. 10-14 PLN/litr
Możliwość przetworzenia na:
kwas, syrop, piwo, wino....

Butelka wina wg. receptury zapisanej
przez Wikingów 300 Euro

<https://www.savorum.org/best-drink-ever-the-birch-sap/>

Zbieranie płodów runa leśnego

(rośliny lecznicze, zioła, owoce, grzyby jadalne)

Dlaczego jest tak ważne?

- Tradycja
- Bezpłatny dostęp
- Szansa na rozwój terenów wiejskich
- Rekreacja
- Przekaz społeczny zarówno do miejscowych społeczności jak i konsumentów na końcu łańcucha dostaw – nie tylko drewno, edukacja również na produkcji
- Dywersyfikacja dochodów, również z obszarów wyłączonych z pozyskiwania surowca drzewnego
- Jakość (niski poziom chemizacji w leśnictwie - lepsze niż z pola, bogatsze w substancje czynne (lecznicze, zapachowe, smakowe) niż z upraw
- Zmiana wzorców produkcji i konsumpcji

Dziękuję za uwagę